

ХРЕСНА ДОРОГА СПІЛЬНОТИ ДОМІНІКАНСЬКИХ ДРУЗІВ

«БАЧИТИ СВІТЛО ДОРОГОЮ БОЛЮ»

ВСТУП

Слава Ісусу Христу!

Щороку під час Великого Посту спільнота домініканських друзів традиційно запрошує на Хресну Дорогу, роздуми-молитви якої щоразу зосереджені на важливих аспектах нашого життя в контексті певної тематики. Сьогодні пропонуємо разом пройти цією Via Dolorosa – Дорогою болю, пам'ятаючи про те, що вона є водночас і... **Дорогою Світла**, намагаючись побачити його, зануритися в це світло, наповнитись ним.

Як і минулого року, окрім звичних роздумів під час кожної стації можна буде почути короткі особисті свідчення тих, які разом з нами всіма щоденно перебувають в дорозі до воскресіння.

Світло й темрява, радість і смуток, падіння й піднесення супроводжують кожного з нас впродовж усього життя, це важлива частина нашого особистого досвіду. Це також досвід Церкви, невід'ємний аспект нашої Історії спасіння. Так глибину довгої ночі очікування людством Месії розриває світло Вифлеємської зорі – сяйво слави Господньої. Приходить у світ Істинне Світло, що просвітлює кожну людину. Так сповнену безнадії темряву смерті назавжди пронизує світло Воскресіння. Світло Христа, в яке зодягаємось у хрещенні, яке втрачаємо та віднаходимо щоразу в покаянні, яке розпалюємо в Євхаристії, з яким маємо надію поєднатись у вічності.

«Навіть коли б ходив я долиною темряви, я не боюся лиха, бо ти зо мною». Господь близько. Знову і знову кличе нас із темряви до світла, бо Він є Еммануїл – «Бог з нами», а ми – діти світла.

Молімося разом.

Господи, мій Боже, пройди зі мною цей шлях, щоб із непохитною вірою та чистим серцем увійти в радість Твого Воскресіння!

Пилат засуджує Ісуса Христа на смерть

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Тоді Пилат, бажаючи догодити юрбі, відпустив їм Варавву, Ісуса ж, убичувавши, видав, щоб Його розіп'яли».

(Мр 15, 15)

СВІТЛО В ТЕМРЯВІ СТРАХУ

Наше життя – безперервна вервиця рішень та виборів. Простих, буденних, і важких, доленосних, вірних чи помилкових, гірких чи радісних. Іноді можна або навіть варто зачекати, а іноді – прийняти рішення і зробити вибір потрібно саме в цю мить. «Найважливіший час – завжди теперішній, найважливіша людина – та, яка зараз перед нами». Ці слова домініканського теолога-містика Майстра Екхарта влучно пронизують нашу дійсність щоразу, коли хочеться вмити руки і піддатись омані.

Мій «пилат», хто він? Передусім – це страх, часто ще кволий та непомітний, не такий вже й великий і ніби несерйозний, невизнаний правитель, що захоплює владу над однією з «провінцій» душі, прагнучи чимшвидше заволодіти усім. Кожен з нас був свідком того, що він породжує – тривогу, зневіру, марнославну пиху, агресію, руйнацію людини та її гідності. Страх поволі огортає темрявою, піщинка за піщинкою вибиває ґрунт з-під ніг, змушує шукати компроміси, укладаючи начебто вигідні угоди з сумлінням, підсовуючи легкий і зручний вибір. Саме тому так важливо, щоб мій погляд завжди був звернений до правдивого світла. Кожен, навіть найменший, крок потребує світла Христа, який сказав: «Я – світло світу. Хто йде за мною, не блукатиме у темряві, а матиме світло життя».

Господи, щодня виривай нас із пут страху та освітлюй кожну мить нашого життя, особливо тоді, коли прийняти рішення непросто. Хай наші очі будуть відкриті на Тебе – істинне Світло.

***Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами***

Ісус бере на себе хрест

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«І забрали вони Ісуса; і, несучи для себе хрест, вийшов Він на місце, зване Череп, а по-єврейськи Голгофа».

(Йо 19, 17)

СВІТЛО СЕРЕД СТРАЖДАННЯ

Кожен з нас бодай раз мріяв про те, як було б чудово жити у світі, де немає болю й печалі, малих чи великих прикрощів, хвороб і смерті. Та знаємо, що в людському житті присутня темрява страждання, цього не уникнути. І настає мить, коли із цим досвідом треба щось робити – безсило змиритися з немінучим або ж прийняти з вірою в Того, хто першим ступив на цю дорогу, знаючи, що то лише початок шляху страждань.

Страждання часто лякає та знесилює, поступово затьмарює все навколо, заплутує, водить колами, що нікуди не приводять. Насправді нам усім хотілося б мати хрест, виготовлений спеціально для нас, згідно з особистими уявленнями й параметрами. Тоді, здається, було б набагато легше погодитись на ці випробування і пережити їх без нарікань. Але правда в тому, що навіть якби ми «приміряли» на себе всі можливі хрести, зрештою виявиться, що саме цей і був нашим від початку. «Віруйте у світло, щоб стати синами світла!» - закликає нас євангеліст Йоан. У цьому – справжня відвага Христового учня: наважитись довіряти Богові в особливо важкі хвилини, коли по-людськи це здається неможливим. Тоді й темрява втратить над нами силу. Тоді Світло ніколи не згасне.

Господи, допоможу мені пам'ятати про Твоє Світло, коли мій хрест здається особливо важким і незручним, навчи мене довіряти, дякувати за Твої гіркі дари і бачити, що мій хрест Ти несеш на Голгофу разом зі мною.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Ісус вперше падає під тягарем хреста

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Він наші недуги взяв на себе, Він ніс на собі наші болі» (Ісая 53, 4)

ЗБРОЯ СВІТЛА

Коли розпочинаємо щось важливе чи ступаємо на шлях до сповнення мрії, особливо прагнемо озброїтись знаннями, терпеливістю, впевненістю у своїх силах, ентузіазмом та наполегливістю. Хочеться від початку і аж до кінця залишатись «на висоті» і тримати планку – не тільки для себе, але й в очах інших. Так, я знаю, що буде важко, але маю бути сильним, будь-що впоратись, не маю права на помилку. І тут – перше падіння. Воно стає найдошкульнішим, болить, вражає гордість, зачіпає за живе. «Як же так? Невже зі мною могло трапитися щось подібне? Чому?»

Перша невдача – наче своєрідна межа між тим, що було, і тим, що є тепер, доказом слабкості, що знеохочує та ускладнює подальший шлях. Це можна спостерігати наприклад, під час спортивних змагань: коли на початку щось піде не так, спортсменам не завжди легко зібратись і далі йти до перемоги. Коли я зустрічаюсь із власною слабкістю, передусім почуваюсь безпорадним і спантеличеним, а душу затьмарюють гіркота, гнів та образа. Саме тоді так потребую підтримки і підбадьорення. Коли «не спрацьовує» те, що роблю самотужки, потребую Твоєї допомоги, Господи, Твого світла, Твоєї сили. З Тобою зможу йти далі. Прийде час – і, як нагадує Апостол Павло у Посланні до римлян, – ніч промине, і день наблизиться. «Відкиньмо, отже, вчинки темряви й одягнімось у зброю світла».

Господи, коли зазнаю поразки та почуваюсь особливо безпорадним і нещасним, допоможи мені не зневірюватись і завжди пам'ятати, що тільки зброєю світла та любові можна перемогти по-справжньому.

***Ти, що за нас тернів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами***

Ісус зустрічається зі Своєю Матір'ю

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

*«Ось цей поставлений для падіння й підняття багатьох в Ізраїлі; він буде знаком протиріччя, та й Тобі самій меч прошиє душу, щоб відкрилися думки багатьох сердець».
(Лк 2, 34-35)*

СВІТЛО ЛЮБОВІ

Господи, Твоя Хресна Дорога стала також шляхом страждань Твоєї Матері, яка від самого початку зберігала всі Твої слова у своєму серці. Ще зовсім нещодавно її радість осяяла Вифлеємська зоря – народився Син, прийшло у світ «Світло з висоти, щоб освітити тих, що сидять у темряві та в тіні смертній». А тепер її душу огортає темна пелена болю і смутку. Що може зрівнятися з любов'ю матері? Любити означає завжди йти на ризик, виходити із зони комфорту, переживати радість і тугу іншого більше за свої власні. Це не лише зустріч Матері з Сином, але передусім – мене, тебе і кожного – з безмежною Любов'ю Бога. Любов зустрілася з Любов'ю.

Ми не здатні любити самі від себе, лише черпаючи з джерела правдивої Любові, - цьому можемо вчитись від Богородиці. Стоячи від хрестом, де розіп'ято її Сина, вона вірить, що Світло любові розвіює найглибшу темряву. Папа Франциск у своїй першій енцикліці «Світло віри» говорить про те, що «віра народжується від зустрічі з живим Богом, Котрий кличе нас і відкриває нам свою любов. Любов, яка існувала до нас, і на яку ми можемо опертись, щоб витривати і будувати життя. Перемінені цією любов'ю, ми отримуємо нові очі; ми пізнаємо, що вона містить у собі велику обітницю повноти життя і наш погляд спрямовується у майбутнє».

Господи, навчи мене жити у світлі Твоєї любові, любити правдиво - а не «за всяку ціну», не очікуючи, що мізерні «інвестиції» моєї любові колись дадуть прибуток, любити, даючи іншим свободу - любити, як Твоя Мати.

*Ти, що за нас тернів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Симон Киринейський допомагає Ісусові нести хрест

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Схопили Симона Киринея, що повертався з поля, і поклали хрест на нього, щоб ніс за Ісусом». (Лк 23, 26)

СВІТЛО ТИХ, ХТО ПОРЯД

Трапляються миті, коли здається, що темрява болю, смутку й туги огортає особливо щільно. Що все пішло якось не так і ми опинились не в тому місці і не в той час. Коли у житті наче багато різних справ і подій, та всі вони не наповнюють, лишаять порожнечу. Коли навколо начебто безліч людей, а проте це лише натовп, жодного друга, і Бог здається таким далеким. Самотні, роздратовані і втомлені під тягарем проблем і труднощів, ми готові віддати що завгодно хоча б за маленький промінчик надії та допомоги.

Іноді Бога зустрічаємо зовсім не тоді і не там, де ми Його шукали. Часто неочікувані події та люди несуть в собі крихти Божого задуму щодо нас. І незапланована чи небажана подія може стати початком народження важливого досвіду, великої віри. Іноді світло раптово і дивовижно торкається й зігріває нас через руки, очі й серця тих, хто опиняється поряд. Симон жив звичайним життям, важко працював і навряд чи зрадів, що його змусили допомагати злочинцеві. Та в той день його життя перемінилось, бо сам Христос пройшов частину своєї Хресної Дороги пліч-о-пліч із ним. Бо він зустрів ближнього, і в ньому – правдиве Світло, Бога, котрий буде розп'ятим, а потім – воскресне. «Господь – моє світло й моє спасіння: кого маю боятись? Господь – мого життя твердиня: кого маю страхатись?»

Господи, Твій задум від початку був у тому, щоб жити у спільноті, поряд з іншими – навчи мене бачити Твоє світло через тих, кого Ти даєш мені зустріти на життєвій дорозі.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Вероніка витирає обличчя Ісуса Христа

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Не було в Ньому ні виду, ні краси, ні вигляду принадного не було в Ньому» (Ісаїя 53, 2)

СВІТЛО ПРАВДИ

Якщо замислитись над тим, у якій сфері людського життя світло має вирішальне значення, відповідь очевидна – це мистецтво. Один рух пензлем – і картина постане вражаюче іншою, один міліметр – і грані мозаїки зловлять захід сонця, трохи більше прозорості – і вітраж заграє в повітрі кольоровим промінням. Кожен із нас малює картину свого життя штрихами щоденних рішень і вчинків. А вони рідко бувають бездоганними. Ми бачимо тільки маленький клаптик цієї «картини» - у конкретний момент часу, не здатні охопити все відразу.

Вероніка зустріла Ісуса на дорозі смерті, не знаючи, що цей шлях стане шляхом воскресіння. Вона не намагалась стати на Його місце чи взяти на себе хрест, а просто подала шматок полотна стражденній людині, зневаженому Богові. Той, хто сам є правдивим Світлом, дивовижним чином залишив їй – і кожному з нас – свідчення правди про нас, щоб ми пам'ятали, ким є і на чий образ сотворені. До світла, а не до темряви покликав мене Бог, який, за словами Апостола Павла, сказав: «Нехай із темряви світло засяє», - він освітив серця наші, щоб у них сяяло знання Божої слави, що на обличчі Ісуса Христа». І коли життя стає сірим і безрадісним, коли не видно сенсу і, здається, потрапляємо у безвихідь, варто зупинитись і прислухатись. Тоді почуємо тихі слова Христа: «Підійди, доторкнись, і все твоє життя наповниться барвами, переміниться, засяє». Бо кожне життя – то шедевр любові Мого Отця».

Господи, щодня освітлюй мій шлях та відновлюй Свій Образ у мені, щоб я міг бути таким, яким Ти мене задумав від початку сотворення світу.

***Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами***

Ісус вдруге падає під тягарем хреста

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Він же був поранений за гріхи наші, роздавлений за беззаконня наші» (Ісаїя 53, 5)

СВІТЛО В СУМНІВАХ

Середина шляху – це рідко буває прохолодна оаза, де можна відпочити і відновити сили. Переважно це важкий поворотний момент, своєрідний рубіж, коли чим далі, тим важче йти – серед насмішок, злоби, брехні та байдужості. І часто сумніви не дають дихати: чи варто йти далі, докладати зусиль, знову і знову зазнавати невдач? Чи не простіше відступити, здатись, плисти за течією? Христос знову падає. Можливо, комусь хотілося б оминати цей факт, затерти, відредагувати як щось незручне, недостатньо героїчне. Чи не тому, що й наше життя схоже на кардіограму – стрімкі падіння змінюються відчайдушним видряпуванням нагору.

Саме в такі миті нам вкрай потрібен правдивий орієнтир, який нагадає про мету всієї подорожі. Ісус сказав: «Я – світло світу. Хто йде за мною, не блукатиме у темряві, а матиме світло життя». Не варто вимагати від себе відповідності власним уявленням та ілюзіям, картати за недосконалість. Коли хочеться звинуватити когось, а найчастіше самого себе, у своїх бідах, треба наважитись просто і смиренно віддати серце Богові – з усім, що його наповнює в цей конкретний момент. Падіння будуть ще не раз. Христос не пропонує видирати сторінки пам'яті з книги нашого життя і не обіцяє, що в майбутньому ми будемо йти по м'якій червоній доріжці. Натомість Він перемінює і освячує кожну, навіть найболючішу мить. Господь щоразу подає руку і лагідно каже: я теж падав, я знаю, як це, але ти не сам – вставай і йди за мною!

Господи, будь моїм Світлом в середині шляху, піднімай мене з падінь, навчи прощати собі й іншим, щоб я міг і далі йти разом з Тобою.

***Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами***

Жінки плачуть над терплячим Ісусом

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

*«Дочки єрусалимські, не плачте наді мною, а плачте над собою і над вашими дітьми»
(Лк 23, 27-28)*

ДЖЕРЕЛО СВІТЛА

Емоції, почуття та зовнішні прояви порухів людської душі – це цілком природня здатність, закладена Творцем в основу нашої природи. Ісус Христос звертає увагу на те, яким є підґрунтя, правдива мотивація наших реакцій, суджень чи поведінки. Папа-емерит Бенедикт XVI в одній і своїх праць, з цього приводу зауважив, що словесне і сентиментальне оплакування скорбот цього світу позбавлене сенсу, якщо докорінно не змінює нашого життя, не веде до навернення та живої віри.

Ми покликані бути свідками Бога Живого, співробітниками, а не лише сторонніми «глядачами», позбуватись усього фальшивого й оманливого, власним життям проповідувати Добру Новину тим, хто нас оточує. Якщо справді прагнемо наслідувати Христа, то мусимо дати про те, щоб дзеркало нашого ества було здатним якнайповніше відбивати промені Божої любові і сяйво Його слави. Змінюватись, наvertатись, думати, діяти. Бути бодай маленькими світлячками на дорозі тих, які цього потребують, пам'ятаючи при цьому, хто є істинним джерелом Світла. Папа Франциск у своїй першій енцикліці «Світло віри» говорить про те, що «існує нагальна потреба заново відкрити, що віра є світлом, бо коли гасне полум'я віри, всі інші світла також починають тьмяніти... Таке потужне світло не може походити від нас самих, а лише з одвічного джерела: в кінцевому результаті, воно повинно походити від Бога».

Господи, дай мені бути правдивим свідком Твоєї смерті й Воскресіння, щоб через Твою благодать перемінювати світ і наповнювати його Твоїм світлом.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Ісус втретє падає під тягарем хреста

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Кара, що нас спасає, була на Ньому, і Його ранами ми вилікувані» (Ісая 53, 5)

СВІТЛО ВІРИ

Ось вже видніється Голгофа, де сповниться Божий задум спасіння. Останнє падіння таке болісне, найважче. Коли збираєш у жменю рештки сил, коли місія вже майже завершена і мета так близько... Саме тоді варто наважитись вірити, навіть якщо до цього не вдавалося. Підняти свою потоптану і запилужену віру з-під ніг і визнати, що такою вона була до цього моменту. І тоді сказати Богові з надією: «Крім Тебе, у мене нічого немає».

Життєвий шлях кожного з нас формується зі щоденного добровільного вибору в конкретних обставинах життя. Христос доручив апостолу Петрові «утверджувати братів у вірі» - це було так потрібно тоді і, може, ще більше потрібно сьогодні. У своєму Першому посланні він закликає: «Радійте, навіть якщо тепер треба трохи посумувати в різних досвідах». Це неможливо зусиллями самої людини, лише у світлі Божої благодаті. Впродовж цілого життя Господь гартує нашу віру, мов золото, яке очищають вогнем. Він зрізає сухі галузки нашого життя, щоб ми не заблукали у непролазній хащі, але йшли за світлом істини. Пильнуймо, бо в лісах часто можуть бути й інші, оманливі вогні, котрі зрештою заведуть у пастку. Та навіть якщо так і станеться – адже Бог шанує і приймає наш вибір, – не впадаймо у відчай і не втрачаймо надії. Бо Він не дасть темряві захопити нас у свої тенета, і навіть найменший камінь на дорозі може стати знаком спасіння.

Господи, даруй мені світло віри, щоб витримати до кінця та переобразитись біля Твого хреста.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

З Ісуса Христа знімають одяг

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Тоді вояки взяли Його одіж та зробили чотири частини, по одній кожному воякові, і хітон. Та був хітон не пошитий, лиш увесь від верху тканий. Тому домовилися між собою: "Не дерімо його, а киньмо на нього жереб, на кого впаде» (Йо19, 23-24)

ВИЙТИ НА СВІТЛО

У житті кожного трапляються ситуації, коли хочеться залишитись у темряві, навіть якщо вона важка і гнітюча, коли хочеться сховатись від усіх, зникнути, не виходити на світло за жодних обставин, бо... так гірко і соромно. Настає мить, коли здається, що не може вже бути гіршого становища, важчого приниження, більшої ганьби. Коли наші стосунки, досягнення, статус, імідж, всі здобутки і знання, що довгий час були нашим прихистком у цьому світі, сходять нанівець і ми почуваємося глибоко нещасними.

Що тоді нам залишається?... Ісус – істинний Бог та істинна Людина – постав перед усіма у своїй незахищеності й вразливості, серед гордині, знуцання і насмішок юрби. А нам часто соромно постати перед Ним у справжній «одежі», тримаючись за своє лахміття. Ніби хочемо за всяку ціну приховати свій внутрішній хаос і свої незагоєні рани, про які мало хто здогадується. Та насправді саме тоді нам так потрібно наважитись вийти – з похмурої нори, яка була ілюзією теплого і затишного притулку. Вийти у світло софітів, мов актор, який раптом забув усі слова. Тоді те, що ми вважали поразкою, насправді стане кроком до правди і перемоги. Люблячий Батько ніколи не втомиться виходити назустріч, щоб дати нам новий, світлий одяг – первісні шати людини, створеної на Образ Божий.

Господи, навчи мене приходити до Тебе такою, як є, без маски, лицемірства і фальші, і коли почуваюсь найбільш беззахисною, огортай своїм світлом кожен закуток моєї душі.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Ісуса прибивають до хреста

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Вийшов Він на місце, зване Череп а по-єврейськи Голгофа, де Його і розп'яли, а з Ним двох інших: по одному з кожного боку, Ісуса ж – посередині» (Йо 19, 17-18).

БУТИ СВІТЛОМ

Ісус розп'ятий. Під хрестом стоять найближчі, світ їм тьмариться від горя. Також і Його учень, якому Христос доручає свою Матір, а з нею і кожного з нас. Ми є членами Христової Тіла – Церкви, і водночас – учнями, котрим доручено всіх тих, які втратили надію, котрі плачуть від горя на своїх Голгофах, які малодушно тікають або ж самовдоволено сидять по домівках і навіть не знають, що ось тепер – цієї миті – розп'ятий Бог розриває пута нашої фальшивої свободи і запалює в тумані вогні, щоб ми не блукали в полоні темряві, але стали вільними.

«Ви – світло світу. Не може сховатись місто, що лежить на верху гори. І не запалюють світла та й не ставлять його під посудиною, лише на свічник, і воно світить усім у хаті». Саме хрест та моє місце під ним відкриває перспективу перебувати віч-на-віч із Господом, зростати в любові, постійно віднаходити себе у світлі Його обличчя. Чи готові ми стати світильником Христа, співдіяти з Ним у свободі й довірі, дозволити Йому наповнити нас олією своєї благодаті, щоб ми могли запалювати світло надії в серцях наших ближніх, подібно як від однієї свічки запалюються інші. Папа Франциск в енцикліці «Світло віри» нагадує що наша подорож у часі земного буття освітлюється Божою присутністю, і саме «через Того, хто є Світлом від Світла, Єдинородним Сином Отця, ми приходимо до пізнання Бога та стаємо здатними пробуджувати в ближніх прагнення наблизитися до Нього».

Господи, щоразу, коли стою під Твоїм хрестом, дай мені відвагу бути Твоїм світлом і нести надію тим, хто цього найбільше потребує.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Ісус помирає на хресті

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Отче, у руки Твої віддаю духа мого!» Сказавши це, віддав духа» (Лк 23, 46)

СВІТЛО В ТІНІ СМЕРТІ

Упродовж останніх років в Україні й у всьому світі ми стаємо свідками багатьох смертей – багатьох відданих життів заради інших, також, у той чи інший спосіб, і заради нас. Не один раз Христос вмирав і продовжує вмирати зовсім близько, поряд. І в тисячах поглядів, які вже перебувають за мить до вічності, щоразу одне й те ж питання, поставлене колись Петрові: «Чи любиш ти мене?» Адже добровільно вмирають лише за те, заради чого варто жити. Що ми скажемо у відповідь?

У кожної людини – своя Голгофа і свій хрест, і прийде час мого розп'яття. Якщо справді хочу наслідувати Христа, то мушу пройти цей шлях до останнього подиху. Увійти в тінь смерті, пам'ятаючи, що навіть якби я був єдиною людиною на землі, яка згрішила, Він би все одно прийшов заради мене. Своїм відкупленням Христос наче дає нам друге дихання, яке насправді завжди було першим і єдиним. «Зглянулось на нас Світло з висоти, щоб освітити тих, що сидять у темряві та в тіні смертній, щоб спрямувати наші ноги на дорогу миру.»

Як зауважує Папа Франциск в енцикліці «Світло віри», «наше прагнення цілісного бачення, а не лише фрагментів історії, залишається поки що не реалізованим, але буде сповненим наприкінці, коли людина – за словами св. Августина – побачить і полюбить. І не тому що буде здатною вмістити усе світло, котре завжди залишиться невичерпним, але тому що сама цілковито увійде у світло».

Господи, коли моє життя висипається, мов пісок зі стиснутої долоні, будь моїм Світлом і вливай у моє серце вогонь Твоєї любові.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Ісуса знімають з хреста

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

«Коли настав вечір, Йосиф Ариматейський прибув і, сміливо ввійшовши до Пилата, попросив тіло Ісуса. Пилат видав Йосифові тіло» (Мр 15, 42-45)

СВІТЛО НАДІЇ

Приходить момент, коли ми, навіть якщо до останнього не хотіли вірити та приймати щось болісне, важке чи неприємне, все ж таки постаємо перед реальністю. Господи, весь світ сьогодні здригається від болю та відчаю, застигає у розчаруванні й тиші. Тоді час видається нам порожньою кліткою, в якій ми самі проминаємо, без надії та радості. Чи можна все повернути, виправити, змінити, коли вже все сталось? Все, але - ще ні.

У енцикліці «Світло віри», Папа Франциск говорить про те, що «не існує жодного людського досвіду, жодного людського шляху до Бога, який не міг би бути прийнятим, освітленим та очищеним Його світлом. Чим далі християнин заходить у коло сформоване Христовим світлом, тим більше стає здатним розуміти і супроводжувати інших людей на їхніх шляхах до Бога». Поки ми в дорозі, подивімось навколо – скільки людей потребують, щоб хтось допоміг їх зняти з хрестів болю, страждання, заплутаності і зневіри. Щоб хтось допоміг їм повірити, що вони воскреснуть разом із Христом. Це - наша «підготовка» до Неба, тому варто знову і знову йти на ризик очікування. Адже навіть коли цього не відчуваємо, знаємо – Господь нас не покинув, не залишив на самоті. Він ламає стіни страху, зневіри і зла, і щоразу запалює зорі у мороці ночі, бо світанок вже близько.

Господи, просвіти й освяти мій розум і душу, щоб зрозуміти та прийняти наш час – кожен момент вічності, в якій я включена сьогодні, і в якому Ти даєш мені надію і силу.

*Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами*

Тіло Ісуса вкладають до гробу

*Adoramus Te, Christe, benedicimus Tibi, quia per crucem
Tuam redemisti mundum*

*«Йосиф з Ариматеї і Никодим узяли тіло Ісуса, обв'язали Його запашним полотном і поклали у новій гробниці; прикотивши до входу великий камінь»
(Мт 27, 57-60; Йоан 19, 39-41).*

СВІТЛО ЖИТТЯ

Найважливіший момент всієї історії нас, християн, в якому закорінено сенс нашого буття і покликання, настає тоді, коли здавалось, що продовження історії не існує, коли всі вважали, що майбутнє зникло, і сонце ніколи більше не зійде... Але це – не кінець. Головною причиною страху перед смертю є те, що ми до неї не готові. Через гріх смерть стала знаком залишеності й темряви, а через Христа – знаком переходу і світла. І в житті, і в смерті ми – Христові. Помираємо з Ним, щоб разом із Ним воскреснути. Це велика таємниця, і ми знаємо, що через три дні гріб стане знаком радості, знаком спасіння для кожного, хто повірить. Бо він буде порожнім...

Християнство народжується у часи страждання і відчаю, які не є останнім словом у цій історії, у нашій історії. На зміну ночі приходить світанок, і чийсь ноги вже поспішають до гробу, щоб побачити згорнуті полотна і почути звістку життя. Господь не залишився в темряві смерті. І нас Він так саме не хоче там залишати, бо темрява не для нас, ми створені для вічності, для бенкету радості в Домі Отця, у славі Його Царства. Пасха чинить людей відчаю людьми Воскресіння, наповнюючи наші серця світлом життя. Проходячи часи криз та випробувань, ми, люди Пасхи отримуємо світло надії, і саме це Світло є тим, що ми можемо запропонувати сучасному світові.

«Сьогодні Ісус приходить і кличе мене на ім'я, кличе з темряви до світла. Якщо дозволимо відкотити камінь, зустрінемо Воскреслого. «Де твоє, смерте, жало? Де твоя перемога?» (1 Кор 15, 55). Ісусе, чекаю Тебе завжди. Твоєї перемоги над моєю смертю. І коли прийде час – зустрінь мене у Твоєму Царстві»

Воскресни, Господи, спаси мене, мій Боже!

***Ти, що за нас терпів рани,
Ісусе Христе, змилуйся над нами***